10

Nieuwe woorden: العمل *al-9amal* het werk

1 **Basiswoordenschat**

خبير خبراء	*xabīr xubarā'* expert	تاجر تجّار	*tādjir tudjār* handelaar
شغل أشغال	*šughl 'ašghāl* arbeid, job	دولي	*duwalī* internationaal
طبيب أطبّاء	*ṭabīb aṭibbā'* dokter	صعب صعاب	*ṣa9b ṣi9āb* moeilijk
غائب	*ghā'ib* afwezig	عالمي	*9ālamī* wereld-
مدني	*madanī* burger(-lijk)	مأمور	*ma'mūr* ambtenaar
مهندس	*muhandis* ingenieur	مشهور	*mašhūr* beroemd
موظّف	*muwaẓẓaf* bediende	موجود	*moudjūd* beschikbaar
وكالة	*wakāla* agentschap	وظيفة وظائف	*waẓīfa waẓā'if* stelling, job

388.wav **openen**, basiswoordenschat **beluisteren en herhalen**.

Naslagwoordenschat

بطالة	*baṭāla* werkeloosheid	أجر أجور	*'adjr 'udjūr* salaris
سمسار سماسير	*simsār samāsīr* makelaar	راتب رواتب	*rātib rawātib* salaris
مقبول	*maqbūl* aanvaardbaar	معقول	*ma9qūl* redelijk
هندسة	*handasa* techniek	ممرّض\ ممرّضة	*mumarriḍ(a)* verpleger/-pleegster
واضح	*wāḍiḥ* duidelijk	وكيل وكلاء	*wakīl wukalā'* agent

389.wav **openen,** naslagwoordenschat **beluisteren en herhalen.**

Persoonlijke voornaamwoorden

2 In vroegere lessen hebben wij de meeste persoonlijke voornaamwoorden (‚ik, jij/u, hij' enz.) geleerd. Het kan nuttig zijn om alle te noemen. **Schrijf**:

أنا	أنا	*'ana*	ik	نحن	نحن	*naḥnu*	wij
أنت	أنت	*'anta*	jij/u (m.)	أنتم	أنتم	*'antum*	jullie, u (mv.)
أنت	أنت	*'anti*	jij/u (v.)				
هو	هو	*huwa*	hij (m.)	هم	هم	*hum*	zij (personen)
هي	هي	*hija*	zij (v.), zij (niet-personen, d.w.z. onbez. mv.)				

Deze voornaamwoorden stroken precies met de bezittelijke voornaamwoorden (9/6) in identiteit en gebruik.

Basisstructuren, 2: Vergelijking

3 U heeft wel niet gedacht, dat u nu al hele Arabische zinnen zou kunnen schrijven. Maar u kunt het wel. **Lees en schrijf** deze:

هو مسؤول. هو مسؤول. *huwa mas'ūl.* Hij is verantwoordelijk.

هو مهندس. هو مهندس. *(muhandis)* Hij is ingenieur.

زميله مسؤول. زميله مسؤول. *(zamīlu)* Zijn collega is verantwoordelijk.

زميله طبيب. زميله طبيب. Zijn collega is dokter.

زميله صحفي مصري. زميله صحفي مصري. Zijn collega is een Egyptische journalist.

S90.wav **openen, beluisteren en herhalen.**

Zo eenvoudig is het. Terwijl wij in het Nederlands een werkwoordvorm ‚is' voor zo'n zin moeten zetten, hebben de Arabieren enkel de beide elementen van de bewering nodig. Deze Arabische zinnen zijn compleet en correct.

(Wij gebruiken ook in het Nederlands werkwoordloze zinnen, maar alleen voor titels in kranten en gelijkaardige mededelingen: ‚Aandelen omlaag', ‚Boeren beschuldigd', ‚Directeur ontslagen'.)

Wij kunnen deze Arabische structuur een **vergelijking** noemen, want beide delen, zoals in een mathematische vergelijking, bijv. ‚*x* = 2', zijn identiek. De vergelijking is de tweede van drie basisstructuren die wij in dit boek bestuderen. Wij noemen het eerste lid van de vergelijking het *subject*; het tweede lid, dat het subject identificeert of beschrijft, heet het *predicaat*. **Lees en schrijf:**

أنا مسؤول. *'ana mas'ūl.* Ik ben verantwoordelijk.

هي مسؤولة. أنا مسؤول. *hija mas'ūla.* Zij is verantwoordelijk.

هي كاتبة مشهورة. هي كاتبه مشهورة. *(mašhūra)* Zij is een beroemde schrijfster.

S91.wav **openen, beluisteren en herhalen.**

Regel van de vergelijking: Een eenvoudige bewering in het Arabisch behoeft geen werkwoord, dat met het Nederlandse ‚zijn' in tegenwoordige tijd overeenkomt.

Het predicaat komt overeen met het subject in geslacht (m./v.) en getal (enkelv./tweev./mv.). Wij volgen waar nodig de **Regel van het onbezielde meervoud** (9/4). **Lees en schrijf**, met aandacht op het onbezielde meervoud (mv.) in het predicaat:

المشكلة صعبة. المشكله صعبه. *(ṣa9ba)* Het probleem is moeilijk. (enkelv.)

المشاكل صعبة. المشاكل صعبه. De problemen zijn moeilijk. (onbez. mv.)

الاقتراحات طويلة. الاقتراحات طويلة. *(al-iqtirāḥāt)* De voorstellingen zijn lang.

هي طويلة. هي طويلة. *(hija)* Zij (de voorstellingen) zijn lang.

S92.wav **openen, beluisteren en herhalen.**

Als wij in een vergelijking een regelmatig mannelijk meervoud gebruiken, moet het meervoud in de vorm ون... *-ūn* (niet *-īn*) staan; een tweevoud heeft de vorm ان... *-ān* (niet *-ayn*). **Lees en schrijf:**

المفتّشون مسؤولون. المفتشون مسؤولون. De Inspecteurs zijn verantwoordelijk.

المفتّشان مسؤولان. المفتشان مسؤولان. Beide Inspecteurs zijn verantwoordelijk.

نحن مسرورون. نحن مسرورون. *(masrūrūn)* Wij zijn verheugd.

S93.wav **openen, beluisteren en herhalen.**

Oefening 1 Maak, zo veel mogelijk, zinnige vergelijkingen met een subject uit lijst (a) en een predicaat uit lijst (b). De woorden zijn in de gegeven vorm te gebruiken, zonder wijziging:
Subjecten: (a) اقتراحاتنا، هي، الرئيس، المندوبون، الصحفي
Predicaten: (b) حاضرون، حاضر، مقبولة، واضحة، عراقي

Oefening 2 Vertaal in het Arabisch en lees uw vertaling hardop:
(a) De ingenieur is Libanees. (b) Zij zijn Italianen. (c) De minister is afwezig.
(d) De dokter is een Duitser. (e) Zij is een buitenlandse dokter.
De oplossingen van deze oefeningen volgen paragraaf 5 beneden.

Wij hebben gezegd dat het predicaat moet met het subject in geslacht en getal overeenkomen. Kijk a.u.b. opnieuw naar de tot nu toe getoonde vergelijkingen, vooral naar die met een naamwoord als subject. Kunt u zeggen, wanneer het predicaat *geen* overeenkomst met het subject heeft, alhoewel dit theoretisch mogelijk is?

Een kleine hulp. **Lees en schrijf** deze uitdrukking, die in zekere mate met één van onze vergelijkingen overeenkomt:

المشكلة الصعبة *al-muškila ṣ-ṣa9ba*

094.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

U ziet het verschil. Wat wij hier hebben, is echt geen vergelijking maar een *beschrijving* (Les 9): ‚het moeilijke probleem'. In een beschrijving hebben beide leden, naamwoord en bijvoeglijk naamwoord, in alle opzichten congruentie, *bepaald* of *onbepaald*. De vergelijkingen, die wiij tot nu bestudeerden, hebben een bepaald eerste lid (het subject) maar een *onbepaald* tweede lid (het predicaat).

Wij kunnen wel vergelijkingen met een bepaald predicaat vormen. Maar hun subject is bijna altijd een voornaamwoord. **Lees en schrijf:**

هو الرئيس. *(ar-ra'īs)* Hij is (de) voorzitter.

هم الخبراء. Zij zijn de experten.

095.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Als de zin van zo'n vergelijking een naamwoord als subject vereist, gebruiken wij wel het namwoord, maar wij herhalen het dan met het gepaste voornaamwoord. **Lees en schrijf:**

العراقي هو الرئيس. De Irakees (‚hij') is (de) voorzitter.

زملائي هم الخبراء. Mijn collega's (‚zij') zijn de experten.

096.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Door het bijvoegen van het voornaamwoord is het onmogelijk, de uitdrukking als beschrijving te verstaan. Die moet een vergelijking zijn. Zulke vergelijkingen zijn relatief zeldzaam. Vergelijkingen zoals wij vroeger in deze paragraaf bestudeerden (d.w.z. met onbepaald predicaat), komen meer voor.

Vergelijkingen met Beschrijvingen

4 Ieder bestanddeel (subject of predicaat) van een vergelijking kan zelfs een beschrijving zijn. Indien de betrekking van beide leden aaneinander wordt gerespecteerd, dan is de vergelijking juist. Kijk a.u.b. naar het vijfde en het achtste voorbeeld van paragraaf 3 boven:

زميله صحفي مصري. هي كاتبة مشهورة.

waar het predicaat een beschrijving is. Als de vergelijking ingewikkeld klinkt, kan de auteur dit oplossen door een toepasselijk voornaamwoord toe te voegen; zo wordt de rol van elk lid duidelijk. Dat kunnen wij met iedere vergelijking doen. **Lees en schrijf:**

المهندس المدني حاضر. *al-muhandis al-madanī ḥāḍir.*

De burgerlijk ingenieur is aanwezig.

المندوب العربي هو مهندس مدني. De Arabische gemachtigde (‚hij') is burgerlijk ingenieur.

097.wav **openen**, **beluisteren en herhalen**.

Actief Deelwoord in het Predicaat

5 Een onbepaald actief deelwoord (8/1) in het predicaat van een vergelijking kan vaak een *handeling*

betekenen, iets zoals de progressieve vorm *('continuous tense')* van een Engels werkwoord.

Lees en schrijf:

زميلي مسافر إلى القاهرة. *zamīlī musāfir 'ila l-qāhira.*

زميلي مسافر إلى القاهرة. Mijn collega reist *(,is reizend')* naar Caïro.

اللجنة منتظرة تقريري. *al-ladjna muntáẓira taqrīrī.*

اللجنة منتظرة تقريري. Het comité wacht op mijn verslag.

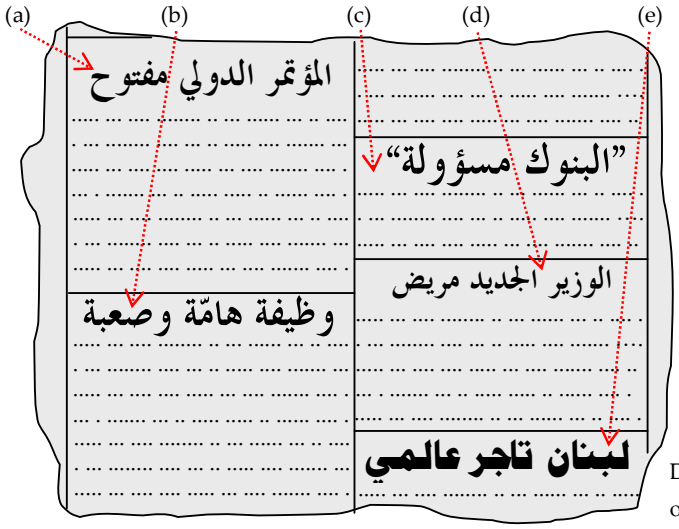
597a.wav **openen, beluisteren en herhalen**.

Op voorwaarde dat de zin begrijpelijk is mogen wij een onbepaald actief deelwoord altijd zo gebruiken.

Oefening 3 Lees hardop en vertaal:

(a) الطبيب سويسري. (b) الاقتراحات معقولة. (c) هو خبير فنّي.
(d) مصر كبيرة. (e) اقتراحنا جديد.

Oefening 4 Lees en vertaal deze titels; beantwoord dan de vragen:

Welke zijn vergelijkingen en welke zijn beschrijvingen? Welke vergelijkingen (indien aanwezig) hebben een beschrijving als één van hun onderdelen?

De oplossingen van deze oefeningen volgen beneden.

Oplossingen van de Oefeningen

1. اقتراحاتنا مقبولة\واضحة. *iqtirāḥātna maqbūla/wāḍiḥa.* Onze voorstellingen zijn aanvaardbaar/duidelijk.

هي مقبولة\واضحة. *hija maqbūla/wāḍiḥa.* Zij zijn aanvaardbaar/duidelijk.

الرئيس حاضر\عراقي. *ar-ra'īs ḥāḍir/9irāqī.* De voorzitter is aanwezig/Irakees.

المندوبون حاضرون. *al-mandūbūn ḥāḍirūn.* De gemachtigden zijn aanwezig.

الصحفي حاضر\عراقي. *aṣ-ṣuḥufī ḥāḍir/9irāqī.* De journalist is aanwezig/Irakees.

2 (a) المهندس لبناني. *al-muhandis lubnānī.* (b) هم إيطاليون. *hum 'īṭālījūn.*

(c) الوزير غائب. *al-wazīr ghā'ib.* (d) الطبيب ألماني. *aṭ-ṭabīb 'almānī.*

(e) هي طبيبة أجنبية. *hija ṭabība 'adjnabīja.*

3 (a) *aṭ-ṭabīb swīsirī.* De dokter is Zwitser.

(b) *al-iqtirāḥāt ma9qūla.* De voorstellen zijn redelijk.

(c) *huwa xabīr fannī.* Hij is technische expert. (d) *miṣr kabīra.* Egypte is groot.

(e) *iqtirāḥna djadīd.* Onze voorstelling is nieuw.

4 (a) *al-mu'támar ad-duwalī maftūḥ.* De internationale conferentie is geopend. Vergelijking met een bepaalde beschrijving als subject.

(b) *waẓīfa hāmma wa-ṣa9ba* Een belangrijke en moeilijke stelling. Geen vergelijking maar een onbepaalde beschrijving met twee bijvoeglijke naamwoorden.

(c) *al-bunūk mas'ūla.* De banken zijn verantwoordelijk. Eenvoudige vergelijking.

(d) *al-wazīr al-djadīd marīḍ.* De nieuwe minister is ziek. Vergelijking met een bepaalde beschrijving als subject.

(e) *lubnān tādjir 9ālamī.* Libanon is wereldhandelaar. Vergelijking met een onbepaalde beschrijving als predicaat.

Testen

1 Lees hardop en vertaal:

(a) الوظيفة صعبة. (b) المؤتمر التجاري هامّ. (c) الوزراء حاضرون.
(d) الصورة جميلة. (e) الصورة الجميلة

2 Zet de woorden samen in een vergelijking, met de nodige veranderingen. Lees uw vergelijking hardop en vertaal ze:

(a) مطارنا، دولي؛ هامّ. (b) موظّفون؛ مسرور. (c) هو؛ تاجر دولي.
(d) مأمور؛ مشغول. (e) النصّ؛ واضح، مقبول.

3 Vul in met de ontbrekende letters. Lees het woord hardop en vertaal het:

(a) و...يفة (b) م...ظّف (c) م...دوب (d) غا...ب (e) الخ...راء

4 Schrijf in het Arabisch, en lees hardop:

(a) Ik schrijf de brief aan het ministerie. (NB. twee mogelijkheden, m./v.)

(b) Wij kiezen nu onze nieuwe voorzitter.

(c) De experten sturen hun verslag per (‚met de') e-mail.

*